

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

НЕМАЧКЕ ПРЕТЊЕ

Изгледи немачке сумаренске акције

Немачка је, упућујући посредним путем свој предлог о миру, дала на знање и зараћеним и неутралним државама, да ће она и њене савезнице, за случај неуспеха њеног «племенитог предлога», наставити рат са свом суровошћу бескрајне безобзирности до «крајње и потпуне победе». Она је, шта више, прецизира неке «унапред предвиђене» мере и кроз уста канцеларева, а и преко своје штампе, објавила, да ће обновити сумаренску акцију и без скрупула и милости применити је не само противу зараћених држава и држављана, него и противу неутралних лађа и поданика неутралних земаља.

Осећајући се слаба за продужење рата, а и сувише немоћна да својим непријатељима наметне мир, Немачка је, својим претњама, желела и мислила, да врши пресију на зараћене државе, а неутралне наведе на интервенцију у корист њеног мира и тиме увуче у тенденциозан вртлог своје политике. Али се и у томе, као и у комбинцијама о владавини над светом, и преварила и разочарала. Непријатељи Немачке, наши моћни Савезници, не само да се нису уплашили од њених претња, него су их чак примили као један пресудан разлог више, да се њен предлог о миру безусловно одбије и рат настави до коначне победе, до потпуног слома пруског милитаризма. А неутрални, они чији се интереси претњом Немачке директно гађају, предузели су мере, да Немачкој предоче опасности таквог корака противу материјалних и моралних интереса незараћених држава. Сједињене Америчке Државе пошле су тим поводом и даље, и тражиле су од немачке владе објашњење за одвођење становништва са окупираних територија и употребавање, преко његове воље, у пословима намењеним противу његове отаџбине.

Међутим, претње Немачке обнављањем сума-

ренске акције могу се уврстити, како рекосмо, у ред обичног покушаја пресије. О њој се не може говорити као о нечем до сада невиђеном и непокушаном. Што је Немачка, за последњу годину дана, дала и постигла својом сумаренском акцијом, то ће, ако је обнови, моћи још једном покушати, и ништа више. Да ли и са исто толико успеха — то је друго питање. Зависиће у првом реду од тога, с каквим ће средствима и с каквом енергијом наши Савезници изаћи у сусрет овом њеном покушају. Ако је судити по ономе што до јавности допире, још сада се може веровати и тврдити, да немачка сумаренска акција, односно реализовање њене претње о сумаренској акцији, не само да може изазвати интервенцију неутралних на штету Централног Савеза, него може да претрпи и један озбиљан фијаско са великим утицајем на суђење и оних, који још живе под притиском «уверења» о «несаломљивости» немачке моћи.

Енглеска је у том правцу предузела мере безбедности. Тешко је за сада одредити карактер тих мера. Али се ипак може предвидети евентуална њихова примена. Енглески адмиралитет, дакле најкомпетентнији светски фактор за оваква питања, издао је један коминике, у коме, између осталог, тврди, да јавност тражи не само примену одредаба о поморском ратовању, него и позитивна дела. А шта значи, кад овако говори енглески адмиралитет и предвиђене мере безбедности од непријатељских сумарена унапред правда тражењем енглеске јавности, — то ће боље разумети и објаснити Немачка и њени ортаци у сумаренском ратовању или боље у пиратској акцији.

Немачка претња о обнављању сумаренске акције није, како је познато, постигла онај главни циљ: да уплаши наше Савезнике и заведе неутралне. Она, извесно, неће

постићи ни онај други, спореднији. Њени резултати не само што неће одговарати неминовним жртвама Немачке и у људству и у материјалу, него ће много и много заостати иза резултата овогодишње сумаренске акције. А може, врло лако, изазвати и непријатељство које од неутралних држава.

Претње Немачке остаће, дакле, и у овом случају само претње и ништа више!

Конференција у Риму

Одлазак Савезничких представника

Рим, 28. децембра.

На неколико часова, пре него што ће Савезнички представници напустити Рим, г. Бозели, шеф талијанске владе приредио им је опрштајни банкет. Том приликом он је изговорио следећу здравицу:

«Ја дижем чашу у част краљева и државника Савезничких, у част угледних личности које као први министри представљају Савезничке владе, у част моћних и храбрих народа с којима се заједно боримо за правду и слободу народа. Ја поздрављам храбре борце, које наша мисао прати увек и њихове одважне и славне шефове.

«У име целе Италије и њене престонице Рима, поздрављам коначну и потпуну победу, којом ће бити крунисана воља, напори и јунаштво свих Савезника, победу, којом ће триумфовати право народа и цивилизације.»

Г. Бријан, подижући чашу захвално је г. Бозели и свима члановима италијанске владе. Он је напио у част краља, краљице, краљице матере и целог краљевог италијанског дома, упутио је топао поздрав храброј италијанској војсци и потврдио своје непоколебљиво уверење у коначну победу Савезника.

У току банкета председник италијанске владе прочитао је телеграм г. Меркоре, председника италијанске коморе, којим се овај извињава, што не може присуствовати банкету и долаје:

«Ја сам тумач свих посланика талијанске коморе, молећи вас да саопштите г. г. Лојду Џорџу и Бријану и свима представницима Савезничких влада и војска топле поздраве талијанског парламента».

Банкет је завршен у 3 часа по подне

Приликом одласка г. г. Лојд Џорџ и Бријан и сви представници Савезничких влада били су

предмет бурних манифестација. Становништво је топло акламовало Француску, Енглеску и Русију. Балкони и прозори кула били су обилно искићени, Савезничким заставама.

Савезнички министри отпутовали су увече.

БОЖИЋНА ЧЕСТИТКА

— Племенитост Енглеског народа

Енглески Црвени Крст и Ред Светог Јована удугили су, поводом празника Рождества Христовог, своје нарочите честитке свима рањеним и оболелим српским војницима по бојницама у Солуну и у позадини фронта. Ове честитке нису само акт обичне пажње и куртоазије, него и излив искрене љубави великог Енглеског Народа према нападеним српским војницима и намућеном српском народу. Оне представљају и искрену и свесрдну тежњу, да се олакшају болови бројно малих а душом великих бораца за право и слободу културног света.

Нису то биле обичне честитке. Оне су стале и труда и материјалних жртава. Али ни једно ни друго наши драги Енглези нису жалили. Они су и у овој прилици хтели да докажу, колико вољу

своје напаћене Србе и рањене или оболеле српске борце.

Сам начин честитана заслужује да се на овом месту изнесе и истакне. — Сваки наш рањени или оболели војник добио је на дан Рождества Христовог по једну платнену торбицу, увезану двома лепим панџикама, између којих је стајала на картону одштампана честитка. У торбици су биле ове ствари: марамица, пешкир, сапун за умивање, сапун за бријање, четка за зубе, кутија бомбона, писалка, неколико коверата, неколико листова хартије за писма и — ова честитка:

«Енглески Црвени Крст и Ред Светог Јована својим драгим и јуначким савезницима Србима, болесним и рањеним, шаље најлепше жеље и најтоплије честитке са српским поздравом: Христос се роди!»

По жељи Његовог Краљевског Височанства Наследника Престола, начелник Штаба Врховне Команде захвалио је племенитим енглеским установама, а преко њих и целом Енглеском Нароу и у име Врховног Команданта, и у име своје, и у име целе српске војске, на овом лепом и одишта усрдном честитану. Њиховој захвалности придружују сви Срби своју и кличу: Живео велики и племенити Енглески Народ!

Б. Лазаревић

Са српског Фронта

— Из мојих белешака —

Чуке — Δ 1212.

Битољ је пао! Са Δ 1212, ми то јасно видимо. Зашто се то не саопштава званично, у заповести, ми то наравно, не знамо. Али знамо ово, да је Битољ пао онага дана и часа, кад је наша прва Н. бригада, заузела Δ 1212. Са те коте посматрам лево, борбу на Облакову, изнад Битоља. Исход ове борбе, у нашу корист, има да осигура дефинитиван пад Битоља. Десно положаји Груншта, на којима се непријатељ још задржао Пред собом, лева, огранке Селечких планина, на којима је непријатељ, у правцу Прилепа, одбачен око 5 км. далеко од Δ 1212.

Наша прва Н. бригада, освојеним Δ 1212, добила је заслужан одмор.

Пре него што бих наставио опке догађаја на Чукама, код Полога и на Δ 1212 ја ћу учинити један скок преко свих тих догађаја. Оставићу их за доцније. Догађаја ме претичу, па сам рад да дам одушке моменталним осећајима, којима ми се сада намећу у мислима и — перу...

Данас је 8. новембар — св.

Арханђел Михајло. Многи од наших славе. Јутрос ме наредник Коста послужило чашицом копака, Љуба Сенајца «чувени свирач», редов, цигаром, а и пор. Новица добрим ручком, који је био гарниран «палачанкама», које су, над својим другима, имале то преимућство, што су јуфке биле с прста дебеле. Сви ти добри људи славе...

Баш с обзиром пре свега на пад Битољ, а затим и на заслужени одмор који је I Н. бригада тога дана добила — ја хоћу, преко реда, на овоме месту, једним општим потезом, да резимирам рад и обележим пут којим је наша бригада прошла од почетка операција до Δ 1212.

Наш правац — ја говорим о Н. Бригади — био је: Чеган, Шумовата Коса Совичка, Совић, Добровени — Црна. То је био први цуг, без смене и одмора, који је трајао, од 9. августа до 20. септембра. Други цуг, наш «одмор» обележен је рокирањем у десно, преко Старковог Гроба, Кајмакчалана на Флоке, у најам Дринцима. Овај «одмор» трајао је до 10. октобра. Трећи цуг: Чуке, Полог, Δ 1212, без смене, до 6.

носебра. Тога дана, 6. новембра пао је Битољ а дан раније и А 1212...

Овај догађај опомиње на један разговор, вођен у штабу Н дивизије, са једним пуковником, који важи као наш најбољи стратег — теоретичар. Нисам од њега овлашћен да му изнесем име. Кад сам га, између осталог, упитао: шта мисли о паду Битоља? он ми је одговорио, да Битољ не може пасти из равнице, с фронта. Он може пасти онда кад падну оба брда десно и А 1212. Тако је и било...

Прелазим преко догађаја, који су се свакодневно дешавали на фронту. Ја сам их прибележио, али ћу све то, из много разлога, оставити за доцније кад се може отвореније писати...

Прелазим на 28. октобар. Пе так је. Време лепо. Видокруг да лек и јасан. Ја сам на својој посматрачници. Једна висока чу-

ка — сам камењар. Иза мене резерва, која је синоћ стигла. Испред Чуке, за стотину двеста метара увишеније, на коси, коју раздваја поток, наши положаји, Лево Н. а десно Н. пук. Навише, за коју стотину метара непријатељски положаји. Виде се и наши и непријатељски ровови. У нашим рововима плаве се војничке униформе. У бугарским вида се само линија жуто-црвене земље.

По положајима не види се ни какво мичање — нигде живе душе. Испод моје посматрачнице, у камењару, две чете у пуков. резерви...

У 7 сах. одпочиње живо, кано-

нада из тешких топова преко реке, а из брдских с ове стране Црне. Канопада све јаца — до стиже свој врхунац око 9 сах. Сва је коса већ у диму. И тамо десно, преко једног потока трећа чука, почињући од Скочивира, спа покривена димом Ту је Н пук.

— Наставиће се —

ни наше групе извршавају одређене им задатке. У равници између Фоскана и Дунава борба се наставља; нарочито је жучна јужно од Серета. На центру овог фронта где је офанзива руских трупа изложена јакој артиљеријској ватри омили смо непријатељске планове и заробили 100 војника, запленили једну брдску батерију, коју смо демонтирали и бацили у реку.

На Дунаву наша је артиљерија успешно бомбардовала непријатељске положаје.

Енглески коминике

Лондон, 28. дец.

Јуче после подне наше су трупе продрле у непријатељске ровове према Халишу. Наша је артиљерија цела дана бомбардовала непријатељске положаје на обема обалама Анкра. Обо страна артиљеријска борба у близини Сушеа, Ормантијера и Ипра.

Један дијамант

Лондон, 28. дец.

Британски адмиралитет демантује вест из немачког извора да је један транспорт енглеске или француске војске од 500 тона — праћен ратним лађама, потопљен у Средиземном мору првог децембра.

Руски коминике

Петроград, 28. дец.

Западни фронт. — Јужно од језера Бабјта западно од Риге, после јаке артиљеријске борбе, Немци су напали на наше положаје близу села Калцема. Али је наша артиљерија и противна пад наших одреда одбили непријатеља.

После једне привремене, у 11 сати ујутру наши су одреди напали непријатеља који је држао острво на реци Двини источно од Кламадана северно од од Двиноја. Напад је био тако силан да непријатељ није могао апсолутно ништа учинити својом артиљеријом. Немци не могући издржати, почели су да беже тачни пашом артиљеријом и митраљезима са бочних сектора. Наше су трупе заузеле острво, заробиле 17 војника и заплениле 7 митраљеза и 4 машине за бацање бомба.

Непријатељ је после јаке артиљеријске борбе напао наш сектор северо-источ. од Шелвова или је био одбијен.

Румунски фронт. — Непријатељ је напао наше положаје на реци Цитосу. Сви су ови напади

одбијени. Непријатељ је такође, код Монастирке—Кашинола на реци Касини, потиснуо Румуне на шест врста западно од ових места.

Румунске трупе одбиле су све непријатељске нападе у области Текоса на реци Сушици.

Сумаренски рат

Лондон, 28. децембра

Лојд јавља: Норвешка лађа „Алден“ од 432 тоне и данске лађе „Еура“ и „Викстрокум“ торпедоване су јуче од немачких сумарена.

Торпедовање „Сан Леандре“

Мадрид, 28. децембра

Потврђено је, да „Сан Леандре“ торпедован од немачких сумарена. То је огорчење народа довело до врхунаца.

Немачка и Швајцарска

— Важна изјава генерала Вилеа —

Париз, 28. децембра

Врховни командант швајцарске војске генерал Виле примио је дописника „Матена“ у Берну и изјавио:

„Када су почеле да круже вести о будућој немачкој офанзиви кроз Швајцарску, ми смо били прилично унемирени. Ми смо се обавестили о томе и тврдило да бојазност коју смо осетили није оправдана јер Немци немају намеру да поворе нашу неутралност.“

„Међутим ми смо предузели све мере опрезности за евентуално немачко надзирање кроз швајцарску територију.“

Кажите Французима, завршује генерал Виле, да сумња која је потекла поводом расположења главног швајцарског штаба, нема никакву озбиљну основу.

Швајцарска је војска увек са оружјем у руци готова на свако пожртвовање за част отаџбине.

СПОРАЗУМ И ГРЧКА

Коментари француске штампе

Париз, 28. дец.

„Тан“ саветује Савезницима да се спреме на сваку евентуалност.

„Матен“ тражи строгу одлучност према грчком краљу и солидарност Савезника.

„Екселзиор“ тражи да се Споразум у питању Грчке послужи

искуством са Бугарском.

„Акссион Франсез“ истиче потребу, да се одмах добију гаранције за избегавање експедиције сличне Галипољској

„Евр“, коментаришући изјаве г. Двомилеса ученице „Тану“ вели, да је немогуће одложити ма и један гест потребне енергије према Грчкој.

„Фигаро“ излаже опасност од краљевске војске, која се мора одмах отклонити. Он држи, да је Италија солидарна са Савезницима у грчком питању

ОДБОР У ВОДЕНУ

— Захвално писмо једног нашег каплара —

Одбор за дочек ратеника у Водену добио је следеће писмо од каплара Исаила Вилића, који болује у француској болници у Солуну. Умољени смо да то писмо саопштинско јавности и радо се одазивамо молби. Писмо гласи:

„Драга браћо и сестре.

Приликом мога проласка као ратеника кроз Воден од стране одбора за дочек ратеника и болесника дочекани смо у Водену на станици тако као да сте нам родитељи били. Ту у возу добили смо одмах и вечеру.

Сада се већ осећам са раном боље, на чему благодарим Свевишњем Богу. У исто време не могу ни одбор за дочек ратеника и болесника у Водену да заборавим, а да му и свим путем не изјавим благодарност.

Драга браћо и сестре наше. Радаће и даље, као што сте почели, а ја се молим Свевишњем Богу, да нам вас сачува и да својом руком обдариваш честити рац.

Мила браћо и сестре, Српкиње! Примите топао поздрав из дубине моје душе.

Ваш доброжелели брат ратеник Исаило Г. Видић“.

РАЗНЕ ВЕСТИ

Берн. — У Берлину је пре неколико дана ухапшен угледни немачки дипломата барон Фон Екардштајн и интерниран у казнену заводу у Моабиту. Разлог његову хапшењу су његове изјаве против новог немачког министра спољ. послова Цимермана.

Лондон. — Емир Фансал, командант арапских трупа у делу Медвине телеграфине у Ме-

ФЕЛТОН

† МИРОСЛАВ Г. ПАНТЕЛИЋ

рез. артиљеријски потпоручник

† ЈАНИЋИЈЕ СПАСИЋ

рез. пешад. потпоручник

учитељи

Пре четири године... а сећам се као да је јуче било. Пуним идеала и сујете да већ једном завршимо своје школовање, пуним чврсте воље и искрене љубави према узвишеном учитељском позиву полагали смо матуру у алексиначкој учитељској школи. С највећим нестрпљењем очекивали смо дан кад ће нам се признати право да и ми можемо ва-спитавати омлазину, да и ми можемо ширити културу и просвету у најниже слојеве народне, да и ми можемо постати про-

светни радници — државни чиновници. И дође жељан дан. Са пуним очима суза од радости и жалости за ђачким растанком вљубисмо се и опростисмо жеље један другом да се опет каткада видамо. Сваки оде на своју страну.

Ратом који је одмах за тим на стао српски народ ослободио је неке своје крајеве у којима дотле под Турцима робоваху браћа његова. Отвори се велико поље рада. За младе, вредне и пуним идеала просветне раднике — учитеље.

Без икаквих обзира на своје младо доба које изискује и многа друга уживања, сви ти млади људи знајући да је отаџбина преча од свега размилеше се по најзачаченијим селима ослобођених крајева. Међу њима били су и Мирослав и Јанићије. О. колико среће беше тада код тих младих људи! Сваки је гледао да се што боље одужи Отаџбини и роду своме.

Но, њихова радост, њихова силна енергија и одушевљење било је кратка века. Вечити непријатељ њихове отаџбине запрети да је прегази, потчини. Морало се поново ратовати, и сви ови млади људи с највећим болом напустише своја мала забачена села, напустише школу и своју децу, латисе се оружја да бране отаџбину. Међу њима опет били су Мирослав и Јанићије.

Колико су силно волели своје селанце, своју скромну школу и мале ђачиће своје, — још више су љубили своју отаџбину за коју су пре неколико дана ова два млада учитеља Мирослав и Јанићије и своје животе положили.

О, тужно учитељство! Свакога дана смрт када најлепше цветке из твоје малене али украшене баште! Свакога дана губиш најбоље раднике своје!

О, отаџбино мила! Твоји боли за синовима огромни су, али ипак зато пркоси проклетом непријатељу и докажи му да те неће уништити док овакве синове рађаш!

О, мајке! Тужите... плачите за изгубљеном децом вашом, али се тешите и дичите, јер су вам деца пала бранећи вас... јер су вас много, много волели!

О, другови! Чујте! Наши добри другови Мирослав и Јанићије пали су бранећи отаџбину, огњаште и род свој! Ко ће прежалити ова два тако вољена друга?!

Сетите се оног озбиљног лица Мирослављеви; сетите се његове дивне речитости, његове силне интелектуалности! Сетите се увек љубко насмејаног дива Јање нашег; сетите се његове доброте и другареке нежности! Сетите се... и задржите их и даље у најлепшој успомени! Кад Бог буде дао да се поново развијемо овак на своју страну, посетимо њихове малишане који их жељно чекају и кажимо им: да су њихови учитељи пали бранећи их од непријатеља.

Драги Мирославе! Драги Јање наш! Чули смо за наше славне подвиге, чули смо за храбру смрт вашу! Радо... и сувише

ку да су Турци обесили, распели на крст и кињели становништво Медине.

Париж. — Једна поштанска лађа искрцала је у једном пристаништу атланског океана 20 спашених лица са крстарице «Голоа» која је торпилирана у близини Пиреа.

Амстердам. — Белгијанци из области Шанроа испослати су у Пољску где су приморани да раде најтеже послове.

Берн. — Аустријски цар Карло решио се да одобри царичи

Цити, искључиво право да одликује жене орденом св. Јелисавете. Ова је установа сматрана као значајан доказ утврђаја који ће вршити ова владарка.

Лондон. — Г. Апелетон, секретар главне федерације «Тред Инiona» изјавио је дописнику «Нју-Јорк Ворлда» да је ресторација Белгије један разлог због кога енглески радници настављају борбу. Они неће успоставити везе са немачким радницима ако они силом и одмах не одбаце сва ужасна дела немачке владе.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Новац за Србију.

Обраћамо пажњу читавим, да је најбољи, најсигурнији и најбржи пут за шаљање новца у Србију преко финансијске делегације у Солуну (ул. Булгароктон бр. 35). Отправљање новца у Србију врши се бесплатно, без икаквих трошкова.

Грчки народни покрет.

Грчка острва Серифос, Парос и Фолегандрос пришли су грчком народном покрету.

Објава.

Добровољно Енглеско Друштво намерно је послати 6—8 младића Срба у Шкотску да бива се тамо дало трговачко образовање.

Ове младиће послаће у Шкотску помезуто друштво и издржаваће их тамо две године. Услови су следећи: да буду младићи од 15—17 године старости и да имају довољну претходну школску спрему.

На основу решења Господина Министра Народне Привреде врши се у овом Генералном Конзулату упис ђака који желе ићи на ово школовање у Енглеској. Упис почиње 29. о. м. а завршава се 4 јануара 1917. године.

Право дефанзивног избора питомца задржао је себи Госп. Министар Нар. Привреде.

Позивају се сви младићи који би желели да конкуришу на ова питомачка места и испуњавају горње услове, да се пријаве Генералном Конзулату у означеном року.

Из канцеларије Кр. Срп. Ген. Консулата у Солуну на дан 28. децембра 1916 г. ПБр. 3402.

Конференције непријатеља.

Према вестима из Женеве, непријатељске државе држаће другу конференцију почетком месеца фебруара. На њој ће се решавати о основама трајног војничког и трговачког савеза. Нарочито ће се претресати питање развића шлових на Дунаву.

Глад у Пешти.

Из Пеште јављају да беда постаје из дана у дан све страшнија. Многобројне фамилије потпуно гладују. Пред барама где се деле намирнице многе жене чекају дуго и дуго да би примиле једну незнатну количину млека, 30 грама масти, неколико комада бутера — оброк који се даје сваке недеље свима фамилијама без разлике.

Пољски провизорни савет.

Из Амстердама јављају: «Варшавски Журнал» доноси, да ће провизорни савет нове пољске државе држати прву седницу у току идуче недеље.

Представник провизорне владе.

За представника Провизорне владе у Паризу именован је г. Романос, досадашњи грчки посланик у Паризу, који је био дла оставку и пришао народном покрету грчком.

Серија матинеа.

Под управом опробаног приређивача вишњира Коловића даваће се у корист сирочади српске војске у суботу 31/12 у 4 сата по подне први интимни, уметнички матинеа у укусној сали Беле Куле. Ових матинеа биће шест и даваће се сваке суботе. У њима узеше удела најјачи наши и савезнички уметници, који се

у Солуну налазе. Њихова имена као и потањи програм тих матинеа накнадно ћемо јавити. Ова ће имена јачити за потпуни успех ових сретно замишљених уметничких забава. На овим матинејима уз оркестралну музику наизменце биће музичких и певачких триа, квартета и солиста. За одмор посетиоца одређена је пауза од једнога сата. У тој паузи моћи ће се добити укусна закуска по умереној цени.

Стање у Тесалији.

У Тесалији још трају востављања. Командант краљеве војске издао је наредбу да се у затворе сви Везизелисти у Дарисеја који су слободни. Али ројалисти незадовољни тим чином приморавају Везизелисте да подуже заклетву на верност према краљу. Оваква се насиља врше и у Волосу.

Пожар.

Јуче ујутру избио је јак пожар у кући неког Жозефа Асео у кварту Гуифа. Ватра је брзо локализована благодарјећи ватрогасцима који су стигли на време. Штете су незнатне.

Против алкохола.

Из Париза јављају да је француска влада предузела радикалне мере против алкохола. Штокови алкохола већ од 100 хектолитра ревидирани су.

Убиство.

Полицијски агенти нашли су у улици Марс Херден једног мултиманија који је био смртно рањен. Чам је пренет у свој стан он је издахнуо.

Нова књига.

Ишла је из штампе и пуштена у продају књига: «На помолу», од Ива Ђипина. Цена је књиге 1.50. Продавни добијају уобичајени проценат. Поручбене треба упућивати Николи Л. Бријану, новинару — Седун, уредништво «Велике Србије».

Ову књигу нашег признатог књижевника најтоплије препоручујемо.

Благодарност.

Приложили су Владаним Комесарима:

Г. Срећко Миловановић учитељ, рез. кап. I кл. 25 драхми да се подели на „сиротним српским ученицима основне школе у избегличком логору, као успомену на његовог рано преминулог синача Христифора — Каће.

Г. Ђорђе Бошковић рез. арт. поручник 25 драхми да се да дан његове славе Св. Николе подели сиротним српским избеглицима а у здравље његових нејача, која су остала у Србији.

Г. г. официри и чиновници, коњички дивизије на дан њихове славе Св. Николе 140 драхми да се подели сиротним српским избеглицима.

Г. Благоје Јовановић поручник 25 драхми да се купи што корисно и подели у избегличком логору на дан његове славе св. Николе.

Г. Стеван Марковић рез. арт. поручник 25 драхми да се на дан његове славе Св. Алимивија подели сиротним српским избеглицима а за покој душе његове добре и племените супруге Софије.

Г. Милош М. Ђ. Видојковић, учитељ, рез. поручник 10 драхми да се на дан његове славе св. Ђурђаде подели сиротним српским избеглицима.

Г. Велимир Богдановић наредник 15 драхми да се подели сиротној деци у избегличком логору на дан његове славе а за покој душе његовог милостивог сина чаха Ратка, ђака основне школе у Куршумији, који је преминуо 4 фебруара 1914. год.

Г. Глигорје Станковић мајор 25 драхми да се место његове славе св. Николе раздели сиротним српским избеглицима и 25 драхми за дочек рањеника.

Г. Славко Павловић свештеник 10 драхми да се купе поклон и даду оној девојчици из села Кржиноског чија је мати при повлачењу кроз Албанију умрла.

Г. Милош Ј. Јовановић, рез. поручник 20 драхми за дочек рањеника на дан своје славе, а за покој душе браће Радомира, Станка, Радине и Душана, који изгубише у одбрани своје миле отаџбине.

Владани Комесари и овим путем изјављују своју у име сиротних српских избеглица и рањеника благодарност дародавцима.

Из Канцеларије Владаних Комесара 27. дец. 1916. год. Бр. 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704 Солун.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски авиацијски ивештај — Солун, 28. децембра 27. децембра без промене.

Сарај и Кадорна

Париж, 28. дец.

»Пти Паризјен« у јавља кореспондент из Рима, да је генерал Сарај имао тамо дугу конференцију са командантом италијанске војске, генералисимом Кадорном. Тема дискусије биле су операције на сектору, који италијанске трупе држе на Балкану.

Савтовања у Атини

Атина, 28. дец.

Синоћ у 10 часова г. Ламброс, председник владе позват је у двор. Нешто доцније сазвао је министарски савет, који је трајао до 2 часа ујутру. По том је г. Ламброс у пратњи италијанског посланика г. Боздарија ишао опет у двор.

Крај конференција

Рим, 28. децембра.

Коминике «Агенције Стефани» јавља: «Седнице Савезничких представника завршене су јуче. Савезници су потврдили још једном, да је њихов споразум потпуно о свима питањима на дневном реду. Представници сила Споразума решили су да ставе у дело сва своја средства и да остваре све своје напоре са више методе и енергије.

Г. Бријан у Паризу

Париж, 28. дец.

Синоћ су приспели из Рима у Париз г. Бријан и остали француски министри. На станици су их дочекали чланови владе и виши чиновници.

Комисија Рајхстага

Берн, 28. дец.

Комисија за спољне послове у Рајхстагу сазвана је за 15 јануар по новом календару ради претресања питања која се односе на спољну политику царевине.

Конференција победе

Рим, 28. дец.

Једна личност, која је присуствовала свима седницама на конференцији у Риму каже:

«Конференција у Риму донела је свечану и позитивну одлуку. Има само једна полатија, једна војска, један народ, једна воља за четворим Споразум. Споразум је потпуно. Треба извршити одлуке конференције у Риму која је названа конференција победе. (Радио).

рано сте нас напустили. Проређени ваши другови, учитељство више, ваши малешани одлакују прерану смрт вашу. Они вас никада неће заборавити. Ваша имена урезана су дубоко у срцама њиховим.

Поздравите наше другове који су раније пали, који ће вас у вагрлај примати. Почивајте мирно, лака вам српска земља. Децембра, 1916. г. К. С. Б.

ПОШТА

За Србију

— Вукашин Спасић железничар извештава свога оца Глишу Спасића село Ђићевац, да је жив и здрав и моли за извештај о њима вистим путем.

— Мећа Пржуљевић извешта-

ва Тадију Пржуљевића у Ужичу да је жив и здрав.

— Славко С. Поповић из Стрелца код Пирота извештава своју жену Евицу да је здрав, моли за одговор и извештај пошта бр. 4. Поздрав од Славка С. Поповића потпоручника.

— Наредник Алекса Поповић из Стрелца код Пирота извештава своју фамилију да је здраво и моли за извештај на пошту бр. 4.

— Поднар Коста Ж. Брадић извештава своју жену Бону у Пироту да је здраво и моли за извештај на пошту бр. 4.

— Петар Атанасијевић шеф изворске жељ. станице моли пријатеље у Параћину да се нађу на услузи његовој породици која је остала у кући Милосава Павловића трг. код општ. ваге и јави му како су са здрављем нашта љу им бити вечито благодаран Пошта бр. 999.

— Стојани Д. Кркићки Ђићевац. Здрав сам. Јави преко срп. Црвеног Крста у Женеви, како си ти, деца и остала фамилија. Новац сам вам послао јави кад га и колико будеш примила Новац сам послао преко Живојина Жикића трг. у Крушевцу. Самном је мој брат, Јоса и Милан Перин, оба брата Бодића, Јоса Штрпача. Јави шта је са Товом Ђифтом. Ако ти је по-

требан новац узми од Тозе и Лепосаве јер ја дајем Јоси. Поздравља вас све Драгутин Пошта 999.

— Петар Атанасијевић шеф изворске жељ. станице моли пријатеље у Параћину да се нађу на услузи његовој породици која је остала у кући Милосава Павловића трг. код општ. ваге и јави му како су са здрављем нашта љу им бити вечито благодаран Пошта бр. 999.

— Стојани Д. Кркићки Ђићевац. Здрав сам. Јави преко срп. Црвеног Крста у Женеви, како си ти, деца и остала фамилија. Новац сам вам послао јави кад га и колико будеш примила Новац сам послао преко Живојина Жикића трг. у Крушевцу. Самном је мој брат, Јоса и Милан Перин, оба брата Бодића, Јоса Штрпача. Јави шта је са Товом Ђифтом. Ако ти је по-

требан новац узми од Тозе и Лепосаве јер ја дајем Јоси. Поздравља вас све Драгутин Пошта 999.

— Милан Пешић адвокат извештава своју жену Лепосаву, Душанова ул. 6, Београд, да је здрав. Нека се јави овим путем и одговори о пријему новца на пошту 801.

Светомир а такође и браћа Милошевић. Моли за одговор вистим путем на пошту 999.

— Ади Андрејевићу Женева Сликуну моје миле деце добио сам хвала вам на труду. Пишите мојима. Поздравља вас Ђока.

САОПШТЕЊА

— Тихомира Томића, магационера Срп. Сржав. Железнице тражи Милош А. Сушић чинов. поште бр. 222.

— Да изводе предстати свом Ген. Консулату ради извесног саопштења г. г. Слета Радосављевић, адвокат, бр. 3831; Хектор Асланџић бр. 3817.

— Из Канцеларије Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну 34-III 1916. год.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 ланга и 1 драхма

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ нисек „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

143—

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — шпартана и нешпартана. Коверти, Упијајућа хартија;

ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампање књига и новина, бела и у боји, разне каквоће.

ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величине и боје, за лакша и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЋА КОВО

СПРОЋУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутија и за повез књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штампање посетница у ванредно лепим мустрама.

МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксиденц.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ
30—60

СИНОВИ Г. А. ГРЕРА И К^о ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, блужетерије, мерица, чипака, лавлина, платна, мушета. Париских артикала, женске конфекције, гвошћарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Квир	Циц. 1.—
„ Глубек	„ 0.80
„ Јакс	„ 0.65
„ Афрос	„ 0.50

118—

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помадне робе

МЕРКАДО ЛЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјиске и коњичке офицере

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских пацето-а од пидња, штофова и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспеле штофови за костиме, велике шерпане са шенкота, габардини и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 60—

ВЕЗУВИО

ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА

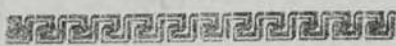
са везувске лаве

— КЉУЧА КРВ КО ЛАВА —

ЦРНО И БЕЛО

у бурјадима и на крчму, у магацину Ираклијева улица бр. 7—сокачич.

Дрогерија Гуслар

ПРОДАЈА ВИНА

РАДЊА

М. ПОЛИЧЕВИЋ И КОМП.

добила је велику количину талијанских вина, као: Марсала, Марбрато, Везув и бело Де нота. Продаја у флашама по умереним ценама.

Магацин се налази на реју ко франц Генерал Штаба. 20

Стовариште

израђеног дувана, цигара и цигарета

Ј. БАСТОС

Чист Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој поштованој војној клијентели да је француска чувена кућа Ј. Ба-стос отворила стовариште цигара и цигарета у белим паке-тима, чиста Хавава, нарочито за господу офицере, као и у плавим и ружичастим паке-тима.

Стовариште се налази у улици Победе (Ники) Бр. 39.

Продаја искључиво само за војске савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно. 34—

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалитета за унутарње и зовне болести — Управни болница за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 часа и од 5—6 по подне у француској амбасади ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану улица престоло, наследника Ђорџа бр. 35 — уморедно ул. са булеваром краља Константина

Поткожно убризгавање Нео-калварана као и новог француског препарата „Galyl“ против сифилиса 54—

Атинска Банка

има част известити публику, офицере и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у једној улици која чини угао са Грчком Народном Банком, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе тежиште новца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Грчкој, Русији, Корзици у свим француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним градовима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције: Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима земљама Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Од тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примила је на себе депонирање повличких прилога који су му намењени.

За српски Божић РЕСТОРАЦИЈА БЕОГРАД

Морско пристаниште (Кеј) Никас 35

За ову седмицу биће и носних јела а нарочито за Тунев и Бадњи дан:

Аласка чорба, чорбаст посан пасуљ, маринат од јегуље, шаран љувеч, риба на жару, резанце са орасима, пита са орасима, пребранац пасуљ.

За Божић првог, друго и трећег дана, нарочито биће поред великог избора српских јела још и Сарма од киселог купуса са сланином, Подварак од кисела купуса, Српски купус са сланиницом. Чисто природно вино Талијанско и Грчко.

За сваки дан: Гевалчићи, гулаш, љубастеје, пиктије и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловнику.

Јела често српска са свињском машку.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Ресторан располаже чистим природним вином.

Ђира К. Васић, трг, београђанин,

Васа Златаревић, ресторатер.

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

◆◆◆ БЕОГРАД ◆◆◆

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где ће се кувати само српска јела првога реда, јер смо за радњу узели Српкињу куvariцу.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

Куваћемо чисту српску каву,

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

15—20

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушате само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкукусније цигарете и дувана свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Марсато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 74—90

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на кеју до бископа „Пате“ (оредњег).

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да вам се упућује поштанским упутницама у свима монетама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 74 — УПРАВА.

Најбоље и најкукусније су

Улица Франк 31 74—2 Солун.